KANSALLINEN KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET FÖR UTBILDNINGSUTVÄRDERING
FINNISH EDUCATION EVALUATION CENTRE

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Heidi Ahokallio-Leppälä, Oona Löytänen, Olli-Pekka Ruuskanen, Olli Vesterinen, Niina Nurkka ja Kati Isoaho. Satakunnan ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Jari Multisilta, Timo Mattila, Cimmo Nurmi ja Erja Kuurila.**
Auditointivuosi **2022**, Karvin julkaisu **10:2022**
Kieli **Suomi**
ISBN **978-952-206-729-6 pdf**

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- Korkeakoulun itsearviointi

Opintojaksopalaute

Opiskelijalla on käytössä Tuudo, johon SAMKissa on kehitetty erillinen osio, mobiili opintojaksopalaute. Opintojakson päättyessä opintojaksopalaute aktivoituu opiskelijalle. Hän saa siitä ilmoituksen omaan laitteeseensa. Opiskelija voi antaa palautteen 10 päivän aikana ja tarvittaessa hän saa siitä muistutuksen. Kun opiskelijan vaihe on ohitse, siirtyy palauteenanto opettajalle. Hän saa siitä ilmoituksen sähköpostiinsa. Opintojaksopalautteen hän näkee anonyymisti tietokoneen selaimella. Kun opettaja on tutkinut opintojaksopalautteita riittävästi, on opettajalla mahdollisuus antaa vastapalautetta. Opettajan vastapalautteen saavat ne opiskelijat Tuudoon mobiililaitteeseensa, jotka ovat kyseisestä toteutuksesta antaneet palautetta.

Palautteet ovat aktiivisia kaksi vuotta. Palautteisiin pääsevät tutustumaan myös osaamisaluejohtajat omien alaistensa osalta. Heille on rakennettu erilaisia näkymiä koonteja ja vertailuja varten. Tämän lisäksi raakamateriaalista, josta on poistettu henkilötiedot, koostetaan tarpeenmukaisia koonteja johdon käyttöön.

Järjestelmä on kustannusvapaa opiskelijoille. Orientaatiossa opiskelijoille kerrotaan mm. opintojaksopalautteesta, sen antamisesta sekä sen merkityksestä. Lisäksi opettajat kertovat toteutuksen alussa opintojaksopalautteen keräämisestä. Vielä tämän lisäksi opintojaksopalautteesta markkinoidaan eri kanavia pitkin opiskelijoille jaksojen lähestyessä loppuaan varmistaen, että kaikki opiskelijat ovat tietoisia lähestyvästä opintojaksopalautteen annosta.

Aloitteet, palautteet, reklamaatio

SAMKissa on käytössä toiminnan kehittämisen apuvälineinä aloite, palaute ja reklamaatio. Vuosittain palkitaan parhaat aloitteet. Palautteet viedään tiedoksi henkilöille, joita ne koskevat. Reklamaatiot käsitellään niissä toimintayksiköissä, joita reklamaatio koskee. Aloitetta, palautetta ja reklamaatioita voivat tehdä ***kaikki korkeakouluyhteisön jäsenet.***

Itsearvioinnit ja koulutuskohtaiset palautteet

Oppimisessa ***opiskelijat*** tekevät itsearviointeja ja antavat vertaisarviointia.

Koulutuskohtaista palautetta (väli- ja loppupalautteita) kerätään opiskelijoilta myös erikoistumis- ja täydennyskoulutusten osalta. Palautteiden pohjalta ko. koulutuksia pyitään kehittämään siten, että ne jatkossa vastaavat entistä paremmin työelämässä toimivien osaamisen kehittämisen tarpeisiin.

SAMKin määrälliset ja strategiset tavoitteet on asetettu OKM-SAMK-sopimuksessa. Tavoitteet on määritelty samk-tasolla strategiakaudelle. Näistä johdetaan kaikille tutkinto-ohjelmille OKM:n mittareiden mukaiset tavoitteet vuosittain. Tutkinto-ohjelmat ***(henkilöstö)*** asettavat itselleen ryhmäkehityskeskustelussa laadullisia tavoitteita. Tavoitteiden täsmentäminen tapahtuu vuosittain osana seuraavan kalenterivuoden suunnittelua. Laajan faktatiedon pohjalta tutkinto-ohjelmat esittävät ehdotuksensa tavoitteiksi. Näiden pohjalta tavoitteet asetetaan ja niiden pohjalta määritellään seuraavan vuoden työtehtävät ja työajat.

Tavoitteita toteutumista seurataan useiden mittareiden osalta päivittäin päivittyvällä ja kaikkien osalta vähintään neljä kertaa vuodessa päivittyvällä seurannalla. Tutkinto-ohjelmat arvioivat toimintansa vuosittain tehtävässä tutkinto-ohjelmien itsearvioinnissa. Tutkinto-ohjelmittain käsitellään opetuksen johtoryhmässä ja johdon katselmuksessa.

Runsaasti tietoa arvioinnin ja kehittämisen tukena

SAMKissa on määritelty opetuksen pedagogiset lähtökohdat, jotka ovat perusta sille, että laadulliset tavoitteet saavutetaan. Osana tätä sekä AMK- että YAMK-tutkintoihin on kehitetty osaamisperustaiset, kriteeriviitteiset arviointikehikot. Arviointikriteeristön mukainen oppiminen varmistaa osaltaan oppimiselle asetettuja tavoitteita ja vahvistaa opiskelijan yhdenvertaisuuden kokemusta opintojen arvioinneissa. Kriteeriviitteinen arviointi vahvistaa myös opiskelijan mahdollisuuksia opintojakson alkaessa omien opintosuoritustavoitteiden asettamiseen ja tavoitteiden mukaiseen oppimiseen. Arviointiosaamista kehitetään tällä hetkellä erityisesti jatkuvan oppimisen arvioinnin suuntaan, jossa ajatuksena on arvioinnin laadun ja läpinäkyvyyden parantaminen ja opintojen läpäisyn vahvistaminen.

Tietotuotannon tuottamat avainluvut näkyvät SAMKin sivuilla kaikille samkilaisille. Laajempi mittaristo mittarit.samk.fi on tiimivastaavien ja johdon käytössä. Tiimeissä ja osaamisalueilla sekä muissa yksiköissä toimintaa johdetaan myös näiden tietojen avulla.

Avoimen ammattikorkeakoulun kautta on mahdollisuus rakentaa joustavia ja monipuolisia yksilöllisiä polkuja työikäisille ammatillisen osaamisen kehittämiseksi/täydentämiseksi. Tutkintojen osista on mahdollista koota työelämän tarpeisiin osaamiskokonaisuuksia.

Yritysten/yhteisöjen tarpeisiin räätälöidään täydennyskoulutuksia. Hankerahoituksella (ELY/ESR) toteutettujen räätälöityjen täsmäkoulutusten tarve nousee suoraan yrityksistä kauppakamariyhteistyön kautta.

Ennakointityötä tehdään maakuntaliiton erilaisissa ennakointityöryhmissä ja neuvottelukunnissa. SAMK on strateginsa mukaan alueen koulutuksen ja työelämän kokoava voima. Työkaluna tähän toimintaan ovat SAMKin johdolla toimivat ekosysteemit.

Opetussuunnitelmien joustava muuttaminen mahdollistaa muuttuvien osaamisvaatimusten liittämisen opiskelijoiden opetussuunnitelmiin.

Opetuksen hallinnon palveluiden osalta keskeinen foorumi on opetuksen johtoryhmä, jossa käsitellään keskeisimmät opetuksen tulostiedot, tavoitteet ja mm. opiskelijavalintoja koskevat menettelyt, jatkuvan oppimisen koulutus- ja tulostieto sekä paneudutaan kansainvälisyyden kehittämiseen. Opetuksen vararehtorin alaisuudessa toimivat opetus-, opiskelija-, kansainvälisyys-, ja jatkuvan oppimisen palvelut sekä kirjastopalvelut, joiden päälliköt kokoontuvat säännöllisesti, mikä edistää yhteistyön ja yhtenäisen toiminnan kehittymistä sekä strategian mukaista kehittämistä.

Sisäisistä ja ulkoisista auditoinneista saadaan tietoa sekä opetusjohdon, opettajien että opiskelijoiden näkökulmasta auditoinnin kohteista ja menettelyihin liittyvistä kehittämistarpeista. Opetuksen osalta kehittämistyön koko SAMKia koskevat uudistukset kirjataan menettelyohjeisiin, jotka päivitetään vuosittain ja tarvittaessa.

Kaikki edellä oleva kytkeytyy vahvasti SAMKin strategian mukaiseen toimintaan ja strategian toimenpiteet ovat keskeinen ohjaava tekijä kehittämiskohteita määritettäessä.

Vahvuudet	**Kehittämiskohteet**
Opiskelijalähtöisyyden parantuminen. Opintojaksopalautejärjestelmä, joka mahdollistaa myös opettajan antaman vastapalautteen ja systemaattinen aloite- ja palautejärjestelmä: opiskelijoille suunnatut aloitekampanjat. Erikoistumiskoulutuksissa ja muissa opintokokonaisuuksissa väli- ja loppupalautteen kerääminen toiminnan kehittämisessä työelämässä olevien oppimismahdollisuuksien kehittämiseksi.	Hallintopalveluiden kehittäminen sisäisille asiakkaille toteutettavien säännöllisten asiakaskyselyiden avulla ja hallintopalveluiden itsearvioinnin kehittäminen
Tietotuotanto korkeakoulun johtamis- ja kehittämistyön tukena	Opintojaksopalautejärjestelmän hyödyntäminen täyteen potentiaaliinsa eli opiskelijoiden aktivointi palautteen antoon ja opettajan motivointi vastapalautteen antoon
Sisäisissä auditoinneissa painotetaan valvonnan sijaan toiminnan jatkuvaa kehittämistä	

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- Auditointiryhmän arvio

Koulutuksen tavoitteiden seurantaan on kehitetty monenlaisia toimintamalleja

Koulutuksen tavoitteiden toteutumista seurataan monin eri tavoin. Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti opetuksen johtoryhmässä ja johdon seminaareissa. Tutkinto-ohjelmat tekevät vuosittaisen itsearvioinnin, jonka tavoitteena on verrata tutkinto-ohjelman tavoitteita strategisiin ja OKM:n rahoitusmallin tavoitteisiin sekä tutkinto-ohjelman itselleen asettamiin tavoitteisiin. Tutkinto-ohjelmat arvioivat toimintaansa sekä määrällisten että laadullisten mittareiden avulla ja tekevät kevennetyn SWOT-analyysin. Tavoitteiden saavuttamista tukee opetuksen kehittämisryhmä, jonka tehtävänä on kehittää opetusprosessia sekä ammattikorkeakoulupedagogiikkaan pohjautuvaa korkeakouluopetusta. Lisäksi SAMKissa on muita opetuksen kehittämiseen liittyviä ryhmiä, kuten opinnäytetyön kehittämisryhmä ja opiskelun ja hyvinvoinnin kehittämisryhmä. Opetuksen kehittämisryhmissä on opiskelijaedustus sekä tukipalveluiden edustajia.

Tradenomiopintojen laatua varmistetaan akkreditoinnin ja merenkulkualan koulutuksen laatua STCW-laatukriteerien täyttymisen arvioinnin avulla. Koulutuksen laatua arvioidaan myös opiskelijapalautejärjestelmästä saadun tiedon avulla. Mikäli opintojaksopalautteen keskiarvo on 3 tai vähemmän, siitä keskustellaan kyseisen opintojakson opettajan kanssa ja tarvittaessa tehdään korjaavia toimenpiteitä yhdessä opetuspäälliköiden kanssa.

Auditointimateriaalin ja haastatteluiden perusteella auditointiryhmä sai käsityksen, että SAMKissa seurataan aktiivisesti erilaisia kehittämiskohteita ja pyritään tekemään nopeasti tarvittavia korjaavia toimenpiteitä. Sisäiset auditoinnit tuottavat tietoa kehittämistyön pohjaksi ja ne koettiin henkilöstön keskuudessa hyviksi käytänteiksi. Tästä esimerkkinä mainittiin opiskelijapalautejärjestelmä Tuudon sisäinen auditointi, jonka esiin tuomat ongelmat saatiin korjattua. Näin opiskelijapalautejärjestelmä palvelee jatkossa entistä paremmin koko korkeakouluyhteisöä. Auditointiaineiston mukaan tukipalveluiden toimintaa kehitetään eri palveluiden päälliköiden säännöllisillä tapaamisilla sekä tukipalveluiden edustajien osallistumisella kehittämisryhmiin. Auditointivierailulla ei kuitenkaan tullut esiin, miten henkilöstön ja opiskelijoiden palautetta tukipalveluiden kehittämiseksi kerätään.

Opintojaksopalautejärjestelmää ja vastapalautteen antamista kehitettävä systemaattisesti

SAMKissa on otettu käyttöön Tuudon yhteydessä oleva opintojaksopalautejärjestelmä. Auditointivierailun perusteella henkilöstö ja opiskelijat ovat kokeneet palautejärjestelmän hyväksi uudistukseksi. Kaikki opiskelijat eivät kuitenkaan vielä tunnista uutta palautejärjestelmää ja

opiskelijoiden vastausprosentit jäävät usein mataliksi. Opiskelijat toivat myös esiin, että opettajat antavat vastapalautetta melko niukasti.

Opiskelijapalautteen keräämisessä on päästy hyvään alkuun. Auditointiryhmä suosittelee jatkuvan palautteen ja vastapalautteen kehittämistä sekä opiskelijoiden vahvaa osallistamista kehittämistyöhön. Kehittämistyössä tulee kiinnittää huomiota erityisesti opiskelijoille esitettyihin kysymyksiin, vastaajamäärien kasvattamiseen sekä vastapalautteen perusteluihin. Näin palautejärjestelmä palvelee nykyistä paremmin opetuksen kehittämistä ja opiskelijoiden osaamisen kehittymistä sekä kannustaa opiskelijoita antamaan palautetta.

SAMK on panostanut digipedagogiikan ja uusien oppimisympäristöjen kehittämiseen

SAMKissa osaamistavoitteiden saavuttamista varmistetaan useilla menettelyohjeilla ja esimerkiksi opetuksen pedagogiset lähtökohdat on koottu ja liitetty osaamiseen perustuvaan arviointiin. Opiskelijatyöpajassa tuli esille, että monipuoliset työtavat ja erityisesti simulaatiot ovat tuottaneet opiskelijoille onnistuneita oppimiskokemuksia. Koulutuksen kehittämisen työpajan aineisto vahvisti opiskelijoiden antamaa kuvaa opetusmenetelmien monipuolisuudesta. Opiskelijoiden haastattelussa yhtenä hyvänä esimerkkinä tuotiin esiin sosionomikoulutuksen Yhdessä-malli, jossa opiskelijat opiskelivat ryhmissä ja läheisessä yhteydessä työelämään.

SAMK on panostanut vahvasti digitaalisen opetuksen kehittämiseen. Kehittämistyö osoittautui hyödylliseksi, kun koronapandemian vuoksi siirryttiin etäopetukseen. Haastatteluissa nostettiin esiin digitaalisten kärkijoukkojen merkitys uudenlaisen digipedagogiikan kehittämisessä. Digipedagogiikan systemaattinen kehittäminen näkyy myös opintojen joustavuuden lisääntymisenä sekä avoimen ammattikorkeakoulun ja jatkuvan oppimisen tarjonnan lisääntymisenä. Opiskelijatyöpajassa näkemykset opettajien digipedagogisesta osaamisesta vaihtelivat. Työpajassa opiskelijat toivat esiin onnistuneita ja hyvin suunniteltuja verkko-opintoja, mutta toisaalta opiskelijat toivoivat, että kaikilla opettajilla olisi riittävät tekniset valmiudet käyttää erilaisia järjestelmiä. Esimerkiksi Moodlen käytön sujuvaa osaamista pidettiin vähimmäisvaatimuksena. Opiskelijat toivoivat myös digitaalisten arviointimenetelmien kehittämistä. Auditointiryhmä suosittelee, että jatkossa digipedagogiikan kehittämisessä kiinnitetään huomiota siihen, miten varmistetaan kaikille opettajille riittävä digipedagoginen osaaminen.